

**Pogovor z g. Mitjo Rotovnikom ob pripravi izhodišč
za Programsko-produkcijski načrt RTVS za leto 2018**

I

Razmišljanje kolega gospoda Mitje Rotovnika (v nadaljevanju MR), člana programskega sveta RTVS, v vseh njegovih zapisih, nastopih in javnih izjavah izhaja iz predpostavke, da morajo biti manjšinske pravice, njihov obseg in raven njihovega izvajanja v sorazmerju s številom pripadnikov manjšine (na primer: gradivo MR z dne 02.01.2017 in 22.01.2017). Takšno razmišljanje izhaja tudi iz korenitega nepoznavanja zgodovine RTV Programov za italijansko narodno skupnost oz. iz nepoznavanja zgodovine italijanske skupnosti sploh.

Razmišljanje direktorice TVS, ge. Ljerke Bizilj (gradivo za IV. sejo Komisije za pripravo izhodišč programsko-poslovnega načrta 2018), pa si prizadeva, da bi bila dosežena skupna frekvenca za vse programe: italijanski, madžarski, zamejski, romski, itd.

Takšen pristop je v neskladju s pravnim redu Republike Slovenije, in sicer s:

1. Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije« (tretji člen, drugi odstavek: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=19911&stevilka=4>),
2. Ustavo Republike Slovenije« (64, člen: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=USTA1#>),
3. Zakonom o ratifikaciji evropske listine o regionalnih ali manjšinskih jezikih (MELRJ, MELRJ-a, 11, člen, odstavek 1 a (i), e (i); odstavek 2 in 3: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2000-02-0084?sop=2000-02-0084> in <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2007-02-0055?sop=2007-02-0055>), ter
4. Zakonom o Radioteleviziji Slovenija (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/58491>).

V Ustavi RS je izrecno zapisano da so »**Pravice obeh narodnih skupnosti ter njihovih pripadnikov zagotovljene ne glede na število pripadnikov teh skupnosti.**« Tudi vloga RTV programov za avtohtone narodne skupnosti je opredeljena v zakonih.

Pri spremembah, uvajanju novosti, preoblikovanju programov in pri pripravi izhodišč PPN RTVS za 2018 glede izvajanja javne službe radijskega in televizijskega programa za avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti je potrebno upoštevati takšen pravni okvir.

II

Dejstvo je, da so da programi RTV Koper-Capodistria za italijansko narodno skupnost, zlasti televizijski program, v takšnem finančnem, kadrovskem in tehničnem položaju, da so prisiljeni krčiti svojo lastno produkcijo, ne pa je širiti.

Če povzamem iz Plana za leto 2017:

»Na področju linearnega televizijskega medija bo kar nekaj novosti. Nekatere bodo vpeljane že v zadnjem tromesečju 2016. Med novosti sodijo povsem nova tedenska oddaja posvečena knjigi, knjižnim novostim in pisateljem »Letteratura.eu«, tedenska oddaja o prostem času, potovanjih in turizmu »Shaker«, prenovljena nedeljska tedenska oddaja »Istria e dintorni«, ki jo bomo občasno obogatili s pogovorom z gostom v studiu,

*serija tedenskih oddaj posvečena Istranom po svetu, serija oddaj o športnih legendah iz našega obmejnega in čezmejnega področja, serija oddaj za mlade »Box populi« in rubrika o mednarodnih kulturnih dogodkih. **Te oddaje bodo nadomestile nekatere stare in bodo vsekakor pripomogle k dodatni vsebinski osvežitvi programske ponudbe, ki je že bila občutno prevetrena v zadnjih letih.** »*

Komentar: V tem primeru torej ne gre za nikakršno širitev oz. ekspanzionizem. Prej nasprotno!

<u>1. Nove oddaje lastne produkcije PLAN 2017</u>	<u>Oddaje lastne produkcije PLAN2016 , ki so bile ukinjene s PLANOM 2017</u>
SHAKER 36X30' studijska oddaja	ITINERARI 12X30' reportaža
BOX POPULI 8X30' teren+montaža	NAUTILUS 12X30' reportaža
VECCHIE GLORIE 4X30' studijska odd.	K2 12x30' reportaža
ISTRIANI NEL MONDO 12x30' stud.oddaja	L'APPUNTAMENTO 10X45' teren+montaža
COLLAGE CULTURALE 20X8' montaža	SALVE 10X30' teren+montaža
	UNA VITA, UNA STORIA 2X60' dok.-reportažna oddaja
	CLASSICAMENTE SONORI 4X30' teren+montaža
	BRICIOLE DI..240X6' montaža

2. PLAN 2017 - oddaje lastne produkcije, pri katerih se je skrčilo oz. povečalo število oddaj v primerjavi s PLANOM 2016 in oddaje, pri katerih bomo naleteli na probleme pri realizaciji zaradi »še« nekonsolidiranega« kadrovskega stanja predvsem v tehnični produkciji (skrčeno število snemalcev, montažerjev).

UNA CIACOLADA CON...: minus 8 oddaj napram letu 2016 (iz 15 na 8)

LETTERATURA.EU: z oddajo nismo štartali

WEBOLUTION: plus 10 napram 2016. Polurne oddaje bomo realizirali le tako, da bo avtorica , ki se uči montaže, sama montirala oddajo.

L'UNIVERSO E'...: zaradi pomanjkanja montaž z oddajo še nismo štartali. Oddaja bo štartala le pod pogojem, da bo avtorica kot zunanja sodelavka (200 € mesečno) sama montirala prispevke.

SNEMANJA Z REPORTAŽNIM AVTOMOBILOM: so pod vprašajem.

Komentar: Iz zgornjega je razvidno, da gre za očitno žanrsko obubožanje programov in za odpovedovanje nekoliko zahtevnejšim žanrom, kot npr. oddajam reportažnega tipa, reportažno-dokumentarnim oddajam. Te se v skrčeni meri nadomeščajo s studijskimi oddajami, ker preprosto za razliko od preteklih let ni na razpolago sredstev in produkcijskih kapacitet, kar seveda ni dobro oz. je slabo. V letu 2017 se načrtuje le produkcija 1 dokumentarne oddaje.

Tudi kupljenega programa ni več praktično skoraj nič, ker ni sredstev.

Finančni in kadrovski položaj, ki sta se izkristalizirala leta 2016 z zaključkom procesa zaposlitev dolgoletnih sodelavcev in z istočasnim predčasnim upokojevanjem, je kadrovsko obubožal RC Koper-Capodistria. S planom 2017 pa se je kadrovski in finančni položaj še dodatno poslabšal. Zgoraj opisano stanje je povzročilo občutno krčenje produkcijskih kapacitet, ki jih je imel in jih ima program na razpolago za pripravo oddaj in projektov, ter krčenje sredstev za zunanje avtorske sodelavce. Občutno se je zmanjšalo število terenskih in studijskih snemalnih ekip ter terminov v montažah, in sicer za najmanj 25-30 odstotkov, kar je povzročilo viden programski in produkcijski izpad predvsem od meseca maja 2016 dalje. Kadrovski plan RC KC za leto 2017 predvideva med drugim kar 3 upokojitve v UPE TV programu za italijansko narodno skupnost in nobena od omenjenih treh ne bo nadomeščena!

Stopnja večopravnosti v uredništvih pa tudi v drugih skupinah je zelo visoka, a kljub temu se nadaljuje s krčenjem kadrov in finančnih sredstev.

III

Že od leta 2006 zagovarjam potrebo po predvajanju oddaj in programov, produciranih s strani TV Capodistria, na nacionalnih programih TV 1, 2 in 3. Problem naj bi v tem primeru predstavljalo zagotavljanje sredstev za prevode pri pod-naslovitvi programov.

IV

Popolnoma napačno in zgrešeno je razmišljanje, da bi morali manjšinski mediji ustvarjati družbeno klimo za medsebojno razumevanje in sodelovanje: takšno odgovornost nosijo predvsem večinskih mediji. Da ne bo nesporazuma: italijanski mediji, italijanske ustanove, skupnosti, organizacije, itd. od vedno gradijo sožitje, medsebojno sporazumevanje in gojijo medkulturni dialog
 (<https://www.youtube.com/watch?v=fP5M2uB0lfQ&list=PL98ek2Rad8UU0vAz9WO0JFD0fAEEEpca&index=3> in http://unione-italiana.eu/Backup/documents/2010-2014/Pubblicazioni/Linee-guida_Corretta_Informazione_UI_Stampa.pdf)!

Za učinkovito doseganje konkretnih rezultatov se morajo za izvajanje podobne vloge intenzivno in pozitivno opredeliti tudi in predvsem ostali mediji.

V

Poskus spodbujanja med-etničnega konflikta med italijansko in madžarsko skupnostjo glede obsega narodnostnih RTV programov je popolnoma politično nekorekten.

VI

Že večkrat sem izpostavil, da so bili RTV programi za italijansko narodno skupnost v zadnjih letih deležni krčenja sredstev in kadrov v večjih meri kot druge delovne enote v RTVS.

Dokazi so v spodnji tabeli.

Skupaj Odhodki RTVS

Organizacijska struktura	2008 v € (realizacija z razvojnimi sredstvi)	2017 v € (Plan)	2008/2017 +/- €	2008/2017 %
PPE TV SLOVENIJA	48.967.244,00	47.760.499,00	-1.206.745,00	-2,46
PPE RADIO SLOVENIJA	14.710.948,00	13.613.194,00	-1.097.754,00	-7,46
REGIONALNI RTV CENTER KOPER-CAPODISTRIA	11.166.539,00	10.832.300,00	-334.239,00	-2,99
PPE RC MARIBOR	7.917.974,00	8.865.107,00	947.133,00	11,96
OE GLASBENA PRODUKCIJA	4.171.042,00	4.028.738,00	-142.304,00	-3,41
ODDAJNIKI IN ZVEZE	10.809.890,00	8.720.063,00	-2.089.827,00	-19,33
MEDIATEKA	749.844,00	1.249.018,00	499.174,00	66,57
PPE MULTIMEDIJSKI CENTER	1.660.989,00	2.156.727,00	495.738,00	29,85
SKUPNE DEJAVNOSTI BREZ MEDIATEKE	22.492.615,00	23.880.245,00	1.387.630,00	6,17
RTV SLOVENIJA	122.647.084,00	121.105.892,00	-1.541.192,00	-1,26
RTV ITALIJANSKI PROGRAM CAPODISTRIA-KOPER	3.526.701,00	3.070.299,00	-456.402,00	-12,94
REGIONALNI RTV CENTER KOPER-CAPODISTRIA BREZ ITALIJANSKI PROGRAM	7.639.838,00	7.762.001,00	122.163,00	1,60
REGIONALNI RTV CENTER KOPER-CAPODISTRIA	11.166.539,00	10.832.300,00	-334.239,00	-2,99

Maurizio Tremul